

چکیده مقالات همایش تمرکززدایی و ساماندهی پایتخت

برگزارکننده:

دانشگاه تربیت مدرس

(قطب علمی جغرافیای سیاسی)

مکان: دانشگاه تربیت مدرس

زمان: ۴ و ۵ اسفند ۱۳۹۳

بررسی جایگاه و اهمیت مکان‌گزینی پایتخت در ایران دوره‌ی هخامنشیان

سید فرهاد سید احمدی زاویه^۱ - دانشجوی تاریخ گرایش باستان دانشگاه فردوسی مشهد
محمد تقی ایمان پور - دانشیار و مدیر گروه تاریخ دانشگاه فردوسی مشهد

چکیده

پایتخت هر سرزمین یا کشوری می‌تواند به‌عنوان مرکز ثقل سیاسی و اداری آن حکومت تلقی شود. از این‌رو، از روزگاران کهن سرزمین ایران، به گواهی اسناد تاریخی با دارا بودن تاریخ، تمدن غنی و ارزشمند خویش و نیز با توجه به نقش راهبردی و استراتژیک خود در منطقه و جهان از همان تشکیل و ظهور حکومت هخامنشیان در جنوب غربی فلات ایران دارای پایتخت‌هایی با کارکردهای مختلف بوده است. به‌طوری‌که در دوره‌ی سلطنت سلسله‌ی هخامنشیان که از قرن ششم پیش از میلاد تا اواخر قرن چهارم پیش از میلاد در ایران حکمرانی داشتند. شایان توجه است که حکومت هخامنشیان به علت وسعت قلمرو خویش دارای چندین پایتخت داشتند. لذا شهرهای با اهمیت آن دوره با توجه به کارکردهای گوناگون سیاسی، اداری، فرهنگی و اقتصادی‌شان به‌عنوان پایتخت این مرز و بوم در دوره هخامنشیان کاربرد داشتند. از مهم‌ترین شهرهای این دوره که به‌عنوان پایتخت مطرح بودند، می‌توان به پاسارگاد، همدان، تخت‌جمشید، شوش اشاره داشت. در این نوشتار سعی بر این داریم تا با تکیه بر روش توصیفی - تحلیلی به تبیین جایگاه و اهمیت مکان‌گزینی و انتخاب شهرهای فوق‌به‌عنوان پایتخت‌های کشور در دوره مورد بحث پرداخته و کارکرد هر شهری را تا اندازه‌ای روشن نمائیم.

واژه‌های کلیدی: ایران، هخامنشیان، پایتخت، پاسارگاد، همدان، تخت‌جمشید، شوش.

^۱ .faryadtarikh.1367@yahoo.com